

دکتر خانی پور

جلسه مادران دبستان دوره اول ۱۴۰۱/۱۱/۲۶

امیدوارم جلسه امروز سخنانی که در خدمت شما باشیم مفید به حال دنیا و آخرت باشد چون گفتند بعضی از حرف‌ها نه برای دنیا خوبه نه برای آخرت لذا گفتند که «الیکم به سکوت فعنهم مفتاح سل» و در آنجا سکوت دیگر غنیمتی است اما انشاءالله که سخنانی که این جلسه با موضوع خرد و دانش و علم خدمت شما می‌گوییم برای عملیاتی کردن در زندگی‌تان در تربیت فرزندان‌تان در تربیت خودمان مؤثر و مفید باشد و یک مسئولیت مهمی هم که ما داریم اینکه در قرآن گفتند «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا» به پیامبر هم خدا می‌فرماید «وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ» اول عشیره و اقربا خانواده و نزدیکان خودت را درباب ما هم وظیفه داریم یعنی وظیفه انسانی و شرعی اخلاقی داریم که اول به خودمان برسیم چون از کوزه همان برون تراود که در اوست ما اگر انتظار داریم که آینده ما که فرزندان ما هستند نسل بعد از ما هستند نورانی‌تی داشته باشند در علم در معرفت در دانش در خردورزی لاجرم خودمان هم باید یک چراغ فروزانی باشیم وظیفه‌مان هست که خودمان به خودمان برسیم حدیث از امام صادق (ع) «كُونُوا لَنَا زِينًا وَلَا تَكُونُوا عَلَيْنَا شَيْنًا» یعنی اگر ما ادعا داریم که شیعه و پیرو اهل بیت هستیم ائمه اطهار (ع) هستیم برای آنها باید زینت باشیم از هر جهت از جهت علم و معرفت از جهت سلوک رفتار در منزل در محیط کارمان در معاشرت‌مان در مراودات‌مان با مردم زینت باشیم مشکل خیلی از افراد اینکه زینت در جامعه نیستند باعث سرافکندگی ما اهل بیت نشوید یعنی ممکنه بعضی از رفتارها گفتارها عملکرد در این دنیا باعث سرافکندگی بشود بگویند این‌ها شیعه هستند پیرو اهل بیت هستند باید زینت باشید یعنی وجود ما آنقدر با نورانیت و با اثرگذاری در جامعه باشد که چشم هم بهم بزنی از این دنیا می‌روی به عوالم بعد بگذار به گیتی اثری از آنکه در آفاق تا چشم به هم بزنی از ما خبری نیست زین جهان تا آن جهان بسیار نیست در میان جزء یک نفس دیوار نیست در آیات قرآن هست سوره نازعات آخرین آیه «يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبُثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا» وقتی ما از این دنیا به عالم بعد کوچ بکنیم برای سرای باقی‌مان وقتی این دنیا را به ما نشان می‌دهند یعنی مکث و درنگی که در این دنیا کردن یعنی ما یک عصر تا شب یا یک صبح تا ظهری بیشتر این دنیا نبوده یا در جای دیگر سوره یونس آیه ۴۵ «وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبُثُوا إِلَّا سَاعَةً مِنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ» می‌فرماید که وقتی پا به عالم بعد بگذاریم حالا یا برزخ را ببینیم و آن ویژگی‌ها و مؤلفه‌ها و شاخص آنجا را ببینیم با عمر ما این دنیا انگار لحظه‌ای درنگ کردیم آنجا همه همدیگر را می‌شناسیم تازه آنجا «يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ» هست به فرموده قرآن یعنی باطن این دنیا ظاهر آن دنیاست آنچه که در این دنیا ما عمل کردیم اما مستور هست و پوشیده هست و این لطف خداست در آن دنیا خدا و رسول و مومنان می‌بینند طبق آیات قرآن عملکرد ما را می‌بینند گفتند که هر روز که از خواب بیدار می‌شوید چهار شکر داشته باشید قطب راوندی به نقل از امیرالمومنین حضرت علی (ع) از حضرت رسول اکرم محمد مصطفی (ص) و فرمودند اگر این چهار شکر را شما نداشته باشید می‌ترسم

نعمت‌های خدا از شما ضایل بشوند از بین برود شکر اول: «۱- الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَرَفَنِي نَفْسَهُ وَلَمْ يُتْرَكْنِي غُمِيَانِ الْقَلْبِ» شکر اول یعنی خدا را شکر می‌کنم که من را کوردل نیافرید خیلی در عالم هستند که اصلاً نمی‌دانند از کجا هستند در کجا هستند به سوی کجا هستند امیرالمومنین فرمودند: «رَحِمَ اللَّهُ امْرَأً عَرَفَ مِنْ أَيْنَ وَفِي أَيْنَ وَإِلَى أَيْنَ» فرمودند خدا رحمت کند آن انسانی را که بداند از کجاست مولوی می‌گوید مرغ باغ ملکوتیم نیم از عالم خاک چند روزی قفسی ساخته‌ام از بدنم «وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَى وَأَضَلُّ سَبِيلًا» کسی این دنیا چشم و گوشش را به کار نندازد و استعدادهایش را استفاده نکند در آخرت هم نابینا محسور می‌شود بعد به خدا می‌گوید: «لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى» خدایا چرا من را کور آفریدی چرا من نمی‌بینم و بعد «كُنْتُ بَصِيرًا» من در دنیا می‌دیدم خدا جواب می‌دهد که تو آیات مال در دنیا را ندیدی توجه نکردی «وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى» امروز هم از فراموش شدگانی ما همیشه می‌گویم «لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا» یعنی خدا اندازه وسع از ما تکلیف می‌خواهد حرف درستی هست ولی می‌دانید این چیزی شده برای شانه خالی کردن سبک شمردن وظایف و در رفتن از زیر بار مسئولیت گاهی اینجوری هست ما وسع‌مان همین است «مَا أَكْثَرَ الْعَبْرَ وَأَقْلَّ الْإِعْتِبَارَ» امیرالمؤمنین می‌فرماید چقدر زیاد هستند مایه‌های عبرت و چه کم هستند عبرت‌گیرندگان در سوره طلاق «لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا» یعنی خداوند اندازه آن توانا و بهره و استعداد موقعیت و جوانی، حافظه و درک قدرت معنوی و مادی هرچی که داده اندازه آن از شما می‌خواهد مگر هوش و استعداد علامه طباطبایی، آقای حسن زاده عاملی آقای علامه جعفری و بیشتر از ما بوده نه کار کردند تلاش کردند زحمت کشیدند مطالعه کردند سیر در آفاق و آنفس کردن اندازه اونی که بهش داده حرکت کردند خدا هم عطا فرمود و عام به عام و روز به روز به علم و عمل‌شان اضافه شد بنابراین همیشه نگویید **وسع‌ها بر دربرید بگید وسع‌مان** همین **قدره وسع میارید پایین‌تر** شکر دوم: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنِي مِنْ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ» شکر دوم شکر بزرگی هست تو عالم جنین وقتی ما ۹ ماه در بطن مادر هستیم که قرآن می‌فرماید: «خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا» در سوره حج و سوره‌های دیگر هست خیلی از قوای ما چشم‌مان در عالم قبل از تولد که نمی‌بینیم باهاش دهان داریم غذا نمی‌خوریم دست و پا داریم حرکت چندانی نداریم یعنی تو این عالم تازه می‌فهمیم آن قوای چشم و گوش و زبان دست و پا جوارح و جوانع برای این دنیا بوده تازه می‌فهمیم وقتی که تجربه کنید از این عالم‌ام که متولد بشوید به عالم بعد چرا می‌گوییم متولد برای اینکه شما بزرگواران قرآن خواندید در قرآن سوره ملک: «الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا» خدا مرگ را خلق کرده یعنی آفرینش مرگ آفرینش است ایجاد هست «وَأَعَدُّوا لَهُمْ خُلُقْتُمْ لِلْفَنَاءِ بَلْ خُلِقْتُمْ لِلْبَقَاءِ» حضرت علی فرمودند بدانید ای مردم شما برای بقا خلق شدید ما ازلی نیستیم ولی ابدی هستیم نه برای نیستی و نابودی همه ما خلق شدیم همیشه باشیم لذا شما در روایات امام حسن مجتبی^(ع) فرمودند: «إِعْمَلْ لِدُنْيَاكَ كَأَنَّكَ تَعِيشُ أَبَدًا عَدَا» برای دنیات طوری کار کن انگار همیشه در این دنیا هستی این می‌شود مدیریت می‌شود دنبال دانش و مطالعه بودن کتاب خواندن کسب معرفت کردن البته این را بگویم کتاب یکی از راه‌های دریافت معرفت و کمال و علم است و گرنه کل عالم معلم هست هرکسی

که شما باهاش برخورد می کنید هر کسی که در این جامعه هست هر کسی هم که باهاش برخورد می کنید بگویید این بالاتر از من هست اگر می خواهید چیزی یاد بگیرید از چند حال خارج نیست اگر بزرگتر از شما باشد بگویید این عبودیت بیشتری کرده است اگر کوچکتر از شما باشد از لحاظ سنی بگویید این کمتر از من معصیت و سرپیچی خدا را کرده است اگر در حالت عادی آن چیزی که مردم می بینند وضع تان بهتر از آن هم سن و سال تان بهتر است عاقبت کار را کسی ندیده بسیاری از بزرگان زمین خوردند و بسیاری در یک لحظه عرش شدند شما یک اسمی هست بنام جهانگیر خان قشقایی اصلاً جهانگیر خان قشقایی به آیت الله عظمی نمی خورد تا چهل سالگی می خواهم بگویم عاقبت کار یک چیزهایی هست که اگر شما دل به خدا بگویید: «مَنْ كَانَ لِلَّهِ، كَانَ اللَّهُ لَهُ» چهل هم یک عدد خاصی هست که می دانید تار می زد اهل موسیقی بوده می خواهم بگویم هیچ وقت دیر نیست یک روزی تارش خراب می شود پاره می شود سیم های تارش مزارش اصفهان هست آدم ها که از دنیا می روند اطلاعات شان بیشتر می شود روایات حضرت رسول اکرم (ص) فرمودند: «النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهُوا» مردم خواب هستند در دنیا چیزی ما نمی دانیم اطلاعاتی نداریم وقتی می میرند تازه بیدار می شوند یعنی قواشان در عالم برزخ تازه اینجا بسیاری از قوای ما کار نمی کند کامل ۱۰ درصد کار می کند تو عالم بعد برزخ و قیامت بنابراین وقتی به بچه های مان به خودمان می گوئیم که ما برای کوتاه مدت میان مدت و بلند مدت کار می کنیم یک جاییم باز بکنیم بگوئیم برای ابدیت مدت مان هم باید کار بکنیم ما یک ابدیت در پیش داریم می رود یک پیرمردی را می بیند و می گوید که پدر جان این تار هم پاره شده جایی هست که تعمیر بکنم یک نگاهی می کند می گوید جایی هست آن کوچه می روی یک آقای هست ولی تو چرا تار دلت را وصل نمی کنی به خدا فکر تار دلت کردی که به خدا وصل کنی سیمت را وصل کنی همان جا گفت که در خانه اگر کس هست یک حرف بس است همان جا عوض می شود، می شود استاد آیت الله بهجت، آیت الله مدرس، استاد، استادان آقای بهجت می شود جهانگیر خان قشقایی تو چهل سالگی خدا را شکر می کنیم از امت حضرت رسول هستیم حضرت زهرا سلام الله علیا که شفاعت کبری دارند آنجا به داد ما می رسند چون ما خیلی نقصان ها داریم که در عالم برزخ هر چی از قرآن کم آموختیم هر چی از معارف کم آموختیم آنجا از خوشبختی ما هست شانس نیست دنیا اصلاً شانس نیست که در آن عالم از سعادت ما هست که در عالم برزخ تعلیم و تربیت ادامه دارد منتهی باید یک زمینه هایی را فراهم بکنیم این دنیا که در عالم بعد ادامه پیدا بکند بهشت و دوزخ و سعادت شفاقت انسانها از این دنیا شروع می شود حال خودمان را باید بنگریم بینیم نفس مان رحمانی است همینجور در عوالم بعد هم تکمیل می شود عوض می شود این عالم و یک چیز دیگری می شود بسیاری از بزرگان همینطور بودند داستان ها زیاد هست خود ناصر خسرو دیگران حتی می بینید که اگر کسی «مَنْ أَخْلَصَ لِلَّهِ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا، ظَهَرَتْ يَنَابِيعُ الْحِكْمَةِ مِنْ قَلْبِهِ عَلَى لِسَانِهِ» اگر کسی چهل روز خودش را صاف کند تهذیب نفس بکند امام صادق (ع) فرمودند: «لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يُحَاسِبْ نَفْسَهُ فِي كُلِّ يَوْمٍ مَرَّتَيْنِ» از ما نیست کسی که هر روز به حساب خودش دو بار رسیدگی نکند آن رسیدگی هم شریک از شریکش حساب می کشد از ما اهل بیت نیست آن کسی که نفس خودش و وجود خودش را حساب کشی

نکند تهذیب نفس نکند در کل روز در هر روز دو بار یا یک اینک ما صبح وقتی از خواب بیدار شدیم این چهار عمل را باید انجام بدهیم مشروطه اول با نفس خودمان شرط کنیم بعد مراقبه بعد محاسبه بعد معاقبه همه با خودمان هست مثل مصاحبه الان ما مصاحبه می کنیم یعنی دو نفر مکاتبه با یک نفر نامه نگاری می کنیم یک نفر هم جواب می دهد این با نفس خودمان هست بخوایم خوب بشویم بهتر بشویم تکمیل بشویم شرمند نشویم اول که بیدار می شویم تو خانه هستیم بعضی موقع می آییم بیرون یک بنده خدایی به آن پیش نماز مسجدش می گفت که من جماعت اینجا نمی خوانم چون همسرم گفته که بیا خانه جماعت خودمان بخوانیم بعد آن پیش نماز به آن بنده خدا گفت که خیلی خوبه شما را قبول دارند ما تو خانه ما را قبول ندارند که پشت سر ما هم نماز بخواند انگار تو مسجد خبر ندارند که من چیکاره هستم پشت سرم نماز می خوانند منظور که تو مشروطه چیکار می کنیم شرط با نفس خودمان میندیم که من آن ارزش هایی که تا حالا آموختم خیلی چیزها ارزش ها را ما می دانیم « مَنْ عَمِلَ بِمَا يَعْلَمُ عِلْمَهُ اللَّهُ مَا لَا يَعْلَمُ » کسی انجام بدهد به آنچه که می داند خدا از آنچه نمی داند بهش تغییر می دهد بعضی از فنون الهی تو حوزه و دانشگاه نمی دهند می خواهید خدا معلم خصوص تان بشود آیه قرآن برای تان بخوانم « وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُكُمْ اللَّهُ » ۲۸۲ سوره بقره که طولانی ترین آیه قرآن هست موضوعاتی در مورد معاملات سندپردازی در مورد آن آیات اگر معامله ای انجام بدهیم حتماً بنویسید من این جنس را خریدم این خانه این ماشین پولش را می خواهم اینجوری بدهم بنویسید خواهر با خواهر، خواهر با برادر، پدر با دختر بنویسید اگر تقوای الهی را پیشه نکنید تقوا یعنی انجام واجبات یعنی ترمزی باشد وغایت یعنی نگه دارد آدمو هر گناهی هر چشمی هر زبانی هر شنیداری هر امضایی می خواهم بکنم یک لحظه تحمل بکنم بگوییم: « أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى » آیا نمی دانند که خدا دارد می بیند: « يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ » خیانت چشم و آنچه در قلب خدا می داند بعد روز قیامت هم همین را از ما می خواهد « يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ » قلب سالم النجاة فی الصّدق در این دنیا دعا بکنید « وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا » خدایا اینجا من را پاک آوردی یک کاری کن که در این دزدگاه دنیا که ایمانها ازش دزدی می شود من به سلامت این گوهر ایمانم را عبور بدهم پس اگر تقوا کسی پیشه بکند خدا می شود معلم خصوصی نور می دهد و علم نورانی که ثمره علم معرفت الله می شود یعنی « أَلْعَلِمُ نُورٌ يَقْذِفُهُ اللَّهُ فِي قَلْبِ مَنْ يَشَاءُ » اینکه حداقل یک چهره ای آدم داشته باشد گفت سحر که ره روی در سرزمینی به گفتا این معما با قرینی که ای صوفی شراب آن گه شود صاف اراده ام جلاء بگیرد که در شیشه بماند اربعینی این اربعین در واقع مال امام حسین ولی در قرآن هم هست که وقتی انسان به سن عقل میرسد در روایات هم هست چهل برسد دیگر خدا یه خورده سخت می گیرد از چهل دیگر سن رد و پختگی آدم یه خورده خدا می گوید که باید خیلی دقت کنی چون شور و حال بی حواسی جوانی را دیگر ندارید پیری و سست و ضعف هم ندارید بنابراین باید دقت بکنید چون ما می دانید قوامون هر چی که ما داریم می رویم جلو پخته تر می شویم به درونمان بیشتر می رسیم و توجه می کنیم و اسباب و قوای ظاهری ما ضعیف تر می شود ولی قوای باطنی قوی تر می شود حالا برای قوی تر کردن آن هم راه هایی وجود

دارد پس مشارطه در اول صبح از تو خانه شروع می شود نه آن پیش نمازی که بگوید من خانم قبول ندارد یعنی آن فردی که جلوه در بیرون دارد بیرون قبولش دارند معلم، مادر، پدر، استاد هر کی هست از همسری که بیست سال باهاش زندگی کرده پیرسید بعد آن معلومه که راستگو هست و گرنه می شود دورویی نفاق مشارطه به چی شرط می بندم با خودم در طول روز تمام ن کارهایی را مثلاً برنامه منظم برای مطالعه داشته باشم مطالعه در یکی از حوزه های علمی یکی از مباحث علمی که یا خودم زمینه اش را دارم یا الان می خواهم روانشناسی تربیت کودک مثلاً یک کتاب هایی را سیر مطالعاتی داشته باشم یک عبادت سیره ای باید داشته باشم مثلاً بزرگواری را در خواب دیدم مثل سید علی آقا طباطبایی رحمت الله علیه گفتند چه آرزویی دارید می گوید من برگردم به دنیا زیارت عاشورا را یکبار می خواندم دوبار بخوانم حداقل یک سیره ای یک برنامه ای برای خودتان داشته باشید برنامه مطالعه کتاب داشته باشید برنامه تهذیب نفس و خودسازی داشته باشید مثلاً یک نمازی را که لذت به شما می دهد معنویت مثلاً هر کی ببیند مشرب شرایط روحی و جسمی با بقیه فرق می کند مثلاً نماز جعفر طیار و نماز امام زمان را بعضی چیزها را هر روز یا هفته ای یک بار بخوانید بعضی از بزرگان می گویند لا اقل یک بار در عمر بخوانید که در این پرونده شما یک نماز جعفر طیار باشد آثار عظیمی دارد آنهایی هم که برای شما وصف که نمی کند «كُلُّ عِلْمٍ وَبَالٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا مَنْ عَمِلَ بِهِ إِلَّا مَا قَوْلُهُ» هر علمی حتی علم قرآن علم تفسیر در روز قیامت و بال گردن آدم می شود شما بقیه را تجربه بکنید به عمل کار برآید به سخنرانی نیست اگر عمل برخی از مسئولین خوب بود وضع ما در خیلی از جاها این نبود تازه می خواهم به خورده صریح تر بگویم اگر ۲۰ درصد آن حرفی که می گویند بعضی ها که می گویند عمل می کردند وضع مان خیلی بهتر بود از خودمان شروع بکنیم روز قیامت سوره صافات آیه ۲۴ می فرماید که «وَقَفُّهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ» همه مان را نگه می دارند من معلم دانش آموز، پدرم من مادر من اولیای مدرسه همه مسئولند «لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا» فعلاً آن وسع ها را یک مدت بذارید کنار با این آتاها پیشرفت می کنیم من قدرت دارم لقمان به فرزندش می گوید در جوانی کار هر دو جهان را درست کن پس مشارطه به اینکه انجام آن ارزش های علمی و اخلاقی دارم را در طول روز انجام بدهم کافیه مشارطه ما خیلی با خودمان شرط بستیم خیلی عهد داشتیم با خودمان ولی زیر پا گذاشتیم نه دومین مرحله می آید مراقبه بکنید من هر روز باید این مطالعه را انجام بدهم هر روز این کتاب باید بخوانم هر روز باید دو صفحه قرآن بخوانم با معنی یک مدت که خوب پیش رفتم قرآن را خوب یاد گرفتم بیایم مثلاً سوره حمد را تفسیرش را لا اقل بخوانم چرا «اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ» جمع یکی از شما می پرسد چرا «إِيَّاكَ نَعْبُدُ» می گویند حداقل پنج تا تشدید دارد می شود مثلاً من سی سال نماز بخوانم یک تفسیر مختصر سوره حمد را ندانم فرق «الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» چی هست این را بدانم که رحمان صفت رحمت خداست کافر باشید مومن باشید عاصی و ظاهر باشد برای همه هست رحیم «وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا» در قیامت فقط برای مؤمنین است مثل باران و برف که الحمدالله باریدن گرفته خدا روشکر می کنیم برای همه جا هست شالیزار باشد مستعد باشد می آید گاهی می بینید کسانی که ناباور هستند خدا بیشتر می دهد برهان دلیل نیاورند برای خدا که به این ها دادین گرچه قیامت عرصه مناظره برای خوبان است دو تا مناظره به

شما بگویم سوره مدثر «كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ فِي جَنَّاتٍ يَسَاءَلُونَ عَنِ الْمُجْرِمِينَ» اگر این حرف را پنجاه سال پیش می گفتند که بهشتی ها و جهنمی ها با هم مناظره دارند باور علمیش سخت بود باور اعتقادیش راحت بود من الان دوستی دارم آمریکا در هلند ارتباط علمی داریم صحبت می کنیم آنجا شب اینجا روز خودتان هم خیلی ارتباطات دارید روز قیامت بهشتی ها و جهنمی ها باهم مباحثه می کنند بحث می کنند این را خداوند متعال در قرآن آورده بخاطر اینکه الان تا دیر نشده استفاده کنیم و این وقوع پیدا می کند حتمی هست «إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ» وعده خدا هست اتفاق می افتد چی می فرماید: «كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ» هر نفسی آنچه که کسب کرده باید جوابگو باشد اصحاب راستی یا اصحاب با یمن برکت «فِي جَنَّاتٍ يَسَاءَلُونَ عَنِ الْمُجْرِمِينَ» در بهشت هستند ولی از مجرمین که در دوزخ هستند می پرسند میگویند: «مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ» چی شد که الان گرفتار شدید «قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ» اهل نماز و طاعت نبودیم «وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكِينَ» راجب نماز می شود دو، سه ساعت صحبت کرد که نماز چه جوری با حضور قلب باشد چه جوری اثر بخش باشد اثر در ما گذاشته یا نه از کجا بفهمیم معیار چی هست چند تا عامل می گویند چهار تا عامل کیا می گویند جهنمی ها می گویند به بهشتی ها می گویند این ها بودند خانم ها و آقایانی که اعتقاد دارند یکی علم باید بدهد یکی پول باید بدهد یکی جوانی هست باید بگذارد برای بچه های مردم یکی قدرت دولتی قدرت امضاء دارد اعتباری دارد آن اعتبار را خرج بکند برای مردم از آنچه که روزیش کردی باید بدهی اطعام غذا و پول پایین ترین سطح هست حالا این سومی را من خیلی روش بحث دارم «وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ» چهارمی می گوید «وَكُنَّا نَكْذِبُ يَوْمَ الدِّينِ» روز جزا روز قیامت را تکذیب کردیم «حَتَّى آتَانَا الْيَقِينَ» تا اینجا به ما یقین حاصل شد که اینجوری نیست چون این یقین می دانید که عزیزان وقتی پرده ها برود کنار برای همه می رود کنار برای مؤمن و کافر اینجا بعضی پرده ها می رود برای مؤمنین «فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ» یعنی اینجا دیگر شفاعت شافعان هم کارگر نیست حالا سومی چی بود می گوید ما با اهل باطن وقت شان را تلف کردند نشستیم وقت مان را تلف کردیم جالبه لزوماً انجام معصیت گناه چیزی نیست در همه چیز دست و دلباز باشید البته خانوم ها استثناعاتی دارد مثلاً در اقتصاد در ترس خانوم ها باید بترسند مقتصد باشند مرد باید یک مقدار لارژ باشد و خانوم باید مقتصد باشد «وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ» یعنی وقتی وقتم را سه ساعت نشستم مهمانی تلف کردم یک حدیثی یک بحث علمی هیچی نکردم یک کتابی مثلاً یک ماه گذشت من یک دو ورق کتاب نخواندم یکی از مؤلفه های ثبوت در قیامت اینکه عمرمان که عزیز هست خیلی راحت تلف شد و رفت صاحب عمر عزیز است غنیمت دانش گوی خیری که توانی ببر از میدان عمر را یک بار به ما می دهند بعضی تجربه ها را نباید من تجربه بکنم تجربه ای که کسی دیگه ای کرده باید آن را به خودم اضافه بکنم بعضی فیلم ها بعضی از کتاب ها بعضی از دوستان روز قیامت این دوست های بچه هایتان را خیلی مواظب باشید «يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا» سوره فرقان می گوید کاش من با این دوست نمی شدم نه فقط بچه ها خودمان «المرء على دين خليله» ، فَلْيَنْظُرْ أَحَدُكُمْ مَنْ يُخَالِلُ» هراسان بر فرهنگ و آیین و روش دوستش هست پس هر کدام از شما بنگرید با چه کسی دوستی می کنید امام علی (ع) فرمودند خودمان هم اثر

بخش هست شما که تو یک جلسه‌ای که می‌بینید خوب هست اثر در ماها می‌گذارد یک جلسه‌ای می‌رود می‌بینید که اثر نمی‌گذارد من اهل مطالعه و نماز هستم قطعاً اثر می‌گذارد قلب و تیره می‌کند « فِی الْجَسَدِ مُضَغَةٌ إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ » مواظب قلب‌هایمان باید باشیم می‌گویید در بدن شما عضو هست که اگر صالح بشود تمام فکر و روح و جسم جوارح و جوانب سالم می‌شود و اگر فاسد باشد همه آنهایی که گفتیم فاسد می‌شود واردات قلبی خیلی مهم است حالا قلب گاهی به معنی نفس گاهی به معنی عقل و روز قیامت هم شما خواندید « وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِی أَصْحَابِ السَّعِيرِ » سوره ملک آیه ۱۰ می‌گویید که اگر ما اهل عقل و اندیشه و کتاب خواندن و علم و دانش بودیم از اصحاب سعیر و دوزخ نبودیم در قیامت آنقدر مهم هست مراقبه بکنیم از اینکه به مشارطه پایبند باشند مراقبت بکنند رقیق محکم که مثل اینکه می‌گویید دو دانگ مال شماست چهار دانگ مال من دقیق حساب و کتاب می‌کنند مراقب کار دوم هست عمل سوم محاسبه انتهای شب می‌خواهید بخوابید دیگه الان دوازده، یک بعضی‌ها می‌خوانند ده دقیقه یک ربع همینجوری که دارید می‌خواهید نشستید مثلاً می‌خواهید یک ربع دیگه بخوابید خودتان با خودتان کلنجار بروید حساب و کتاب بکنید به کسی هم نمی‌خواهد بگویید محاسبه بکنید امروز چه کارهای خوبی کردم کدام جلسه رفتم با کی حرف زدم چی آموختم جمع جبری بکنید اینها خدایی نکرده منفی بوده اینها مثبت بوده مرحله آخر معاقبه بکنید خودتان را حاسبوا قبل ان تحاسبوا خودتان خودتان را حساب بکشید بعد اگر چهار تا کار نادرست موند بگویید من زود باید آن را پاکش کنم چون که قرآن می‌فرماید « إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرٌ لِلَّذِينَ » حسنه باعث می‌شود که من سیئات را از بین ببرم حذفش بکنم حسنه یعنی اینکه من امروز خدایی نکرده غیبتی کردم اولاً که باید تدارک جبران بکنم که راه‌هایی دارد ثانیاً یک صفحه قرآن بخوانم بشینم فکر کنم شکر بعدی « الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ رِزْقِي فِی يَدِهِ وَ لَمْ يَجْعَلْهُ فِی أَيْدِي النَّاسِ » خدا را شکر می‌کنم که روزی من را در دست خودش قرار داد در دست مردم قرار نداد چهارمین شکر « الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي سَتَرَ غُيُوبِي عَوْرَتِي وَلَمْ يَفْضَحْنِي بَيْنَ الْخَلَائِقِ » یعنی خدا را شکر می‌کنم گناهان من و خطاهای من را در دنیا پوشاند من را بین مردم رسوا نکرد ولی معلوم نیست که آخرت اینجوری باشد مگر تدارک شده باشد نکته بعدی ببینید برای اینکه رشد علمی بکنیم چیکار باید بکنیم قرآن می‌فرماید « فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ » سوره انبیاء پرسید از اهل ذکر یعنی اهل ذکر می‌گویند اول انبیاء هستند بعد علمای امت هستند و بعد علما و دانشمندان هستند و بعد آنها تو کتاب‌هایشان خیلی چیزها نوشتند خیلی مطالب و تجربیاتی را گفتند حتی تو کتاب آداب و الصلاة اینها برای اینکه تواضع داشتند نمی‌گفتند ما دیدیم مثل کتاب سیاحت غرب آقا نجفی قوچانی این مهمترین کتاب حالا این روزها مد شده زندگی پس از زندگی که یک عده می‌گفتند کیا رفتن خبر آوردن پیامبر گفته بود قبول نکردند اگر الان یک نفر تو محل معجون باشد شما هم می‌دانید حالش بد است بگویید پشت سر یک عقرب هست بلاخره یک درصد اعتماد می‌دهید یک دستی می‌زنید این را از خودتان دفع کنید این همه عقلا و انبیاء و اولیا گفتند قیامتی هست انسان برای آنجا خلق شده اصلاً عبث که اگر انسان بیاید این همه تلاش « يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَى رَبِّكَ كَدْحًا

فَمَلَأْنَاهُ «بلاخره خدا را ملاقات می کنیم آیا قرآن آیه دارد در مورد چپ و راست می فرماید «كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ» هر حزبی هر گروهی به آنچه که پیش خودشان هست فقط دلشاد هستند یعنی اگر مخالف چیزی بگویند قبول نمی کنند حتی حرف حق باشد در صورتی که حضرت رسول می فرمایند: «أَطْلُبُوا الْعِلْمَ وَ لَوْ مِنْ أَهْلِ النِّفَاقِ» شما ولو به سین را شنیدید مگر آن موقع چین علم الهی داشته آن هم علم کاغذ سازی را یاد دادند یعنی اهل نفاق شما نفاقش بگذار کنار اخلاقش بگذار کنار علمش را بگیر پس «فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ» پرسید کتاب بخوانید تا اهل ذکر در کتاب ها نوشتند اگر عالمی را گیر آوردید می گوید تلمذ کنید ولی منتهی علم و تلمذ حرفه نشود استاد ما آقای ضیا آبادی رحمت الله علیه می گفتند که یک آقای مفسری بود خیلی خوب صحبت می کرد چند نفر پای منبر ایشان بودند یک طلابی بود یک دوره کامل تفسیر را خواند پیش ایشان چند سال طول کشید بعد آمد باز هم نشست بعد آن استاد گفت که آقا شما که یک دوره تمام کردی چرا آمدی گفت که شما خیلی خوب صحبت می کنید جمع کن برو دیگه عمل کن نشستند و گفتند و برخاستند پی مساحت مجلس آراسته اند این که هی بشینید بشنوید ولی عمل پس کی دنیا طلبید یک موقع به مقصد نرسیدیم افسوس بر آن آخرت ناطلبیده یک حدیث دیگر از امیرالمؤمنین در مورد علم بگویم «الْعِلْمُ سُلْطَانٌ مَنْ وَجَدَهُ صَالِحًا بِهِ وَمَنْ لَمْ يَجِدْهُ صَالِحًا عَلَيْهِ» علم باعث سلطان است سلطه قدرت چیره شدن به دیگران حالا هر کسی هم باشد قرآن می گوید «وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى» نمی گوید لیس من مومن هر کسی دنبال علم برود خدا بهش می دهد برای اینکه در روز قبل نگوید که به من ندادی اما «وَمَا لَهُ فِي آخِرَةٍ مِنْ نَصِيبٍ» در آخرت ممکن است نصیب بقیه نداده چون اینجا علم یاد گرفته هیروشیما بمب اتم انداخته آن هم علم است اگر کسی دنبال علم نرود عقب بماند بر او چیره می شوند بر او سلطه پیدا می کنند الان می بینید که دنیای سلطه از علم از هنر از فضاها می مجازی و استفاده می کند اما دقت بکنید خود شیطان هم زینت می دهد چیزهای بد را یعنی «أَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا» سوره فاتر آیه ۸ یعنی انسان چون زیبایی شناسی دارد در درونش هست شیطان هم نمی گوید این عمل بد است خب کسی انجام نمی دهد ندیدید کسی که شیطان زینت داد عمل بدش را پس باید ما دائم با کتاب با عالم با قرآن با حدیث خودمان را ارزیابی بکنیم و برای ما خوب شرح بکنند خوب بفهمیم عمل بکنیم چون عمل باعث می شود که «إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ» عمل صالح انجام می دهید این می شود که توی مراسم حاج قاسم سلیمانی رحمت الله علیه می گوید: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا» سوره مریم آیه ۹۶ می گوید که کسی ایمان داشته باشد عمل صالح هم داشته باشد خدا مهر و محبتش را در قلب آدم ها می گذارد چه کسانی می آیند تو قلب جا می گیرد باز هم رسیدیم به قلب پس قلب خیلی مهم هست «الْقَلْبُ حَرَمُ اللَّهِ، فَلَا تُسْكِنُ حَرَمَ اللَّهِ غَيْرَ اللَّهِ» یعنی قلب حرام خدا است در حريم خدا در وجودتان غير خدا را جا ندهيد.